

HINENI

HINENI IS DE TITEL VAN EEN HEBREEUWS LIED wat we uit volle borst zongen. We, nou ja, anderen dan. Hineni is ook de naam van een muziekgroep en een orkest. De uitroep, want dat is het, is ontleend aan de Bijbel en staat er vele malen. Bijvoorbeeld bij de roeping van Mozes in Exodus 3: 4 ...*riep God tot hem uit het midden van de doornstruik en zei: Mozes, Mozes! Hij zei: Zie, hier ben ik!* 'Hineni' hier ben ik, hier sta ik.

Samuël wordt ook geroepen 1Sam. 3: 10 *Hij [God] riep zoals de andere keren Samuel, Samuel! En Samuel zei: Spreek, want Uw dienaar luistert.*

Ook Jesaja wordt geroepen Jes. 6: 8 *Daarna hoorde ik de stem van de Heere. Hij zei: Wie zal Ik zenden? Wie zal er voor Ons gaan? Toen zei ik: Zie, hier ben ik, zend mij.* Hineni.

Vaak wordt hineni in verband gebracht met een roepen van God. 'Hier ben ik' of 'zie mij'. Het geeft aan bereid te zijn om God te volgen. Soms ging dat van harte, maar vaak ook tegenspartelend. Maarten Luther zei hetzelfde: 'Hier sta ik, ik kan niet anders!'

De priester Zacharias -een zeer gelovig man- kreeg ook een oproep, maar van een 'hineni' was bij hem geen sprake. De aankondiging van een zoon was belachelijk. Op zijn leeftijd en die van zijn vrouw was dat onmogelijk. Zo werkt de natuur niet. De geschiedenis van zijn aartsvader Abraham was hij schijnbaar vergeten. 'Hineni' kreeg hij niet over zijn lippen en tot God bewezen had de natuur naar Zijn hand te kunnen zetten, kwam geen woord hem meer over zijn lippen.

Nog een ander hineni zien we bij een maagd. Niet de zoetsappige half verlegen Maria van onze verbeelding, maar een krachtige meid van ongeveer 14 jaar. De situatie was als volgt: haar ouders en de ouders van haar toekomstige man hadden afgesproken dat Jozef en Maria zouden trouwen. Zo'n overeenkomst gebeurde met wederzijds goedvinden, dus van een gedwongen huwelijk was geen sprake. Jozef en Maria waren dus officieel in ondertrouw. Na een jaar zou het huwelijk plechtig voltrokken worden. Mogen in onze tijden de geliefden wat meer vrijheid hebben of nemen, in die tijd was daarvan geen sprake. Het jaar tussen ondertrouw en het huwelijk werden beide geliefden streng in de gaten gehouden, ze kregen geen mogelijkheid om een tijdje samen te zijn. Een ongewenste zwangerschap zou een onvoorstelbare schande over de familie brengen en de hele maatschappij was gebaseerd op eer en aanzien.

Nazareth was een klein dorpje. De schattingen van het inwoneraantal lopen uiteen van 300 tot 500. Dus iedereen kende iedereen. De families waren over het algemeen streng gelovig.

En dan blijkt Maria zwanger. Een schok zal door het dorp gegaan zijn. En Jozef moet een emotionele aardbeving meegemaakt hebben. Zijn aanstaande bruid had met een ander geslapen. In die cultuur was het een slag in het gezicht en die moest gewroken worden. Hij kon zelfs steniging eisen op grond van Deut. 22: 23-24 *Wanneer een meisje nog maagd is, maar wel in ondertrouw met een man, en een andere man treft haar binnen de stad aan en slaapt met haar, dan moet u hen beiden naar buiten brengen, naar de poort van die stad, en moet u hen met stenen stenigen, zodat zij sterven; het meisje vanwege het feit dat zij binnen de stad niet om hulp geroepen heeft, en de man vanwege het feit dat hij de vrouw van zijn naaste vernederd heeft. Zo moet u het kwaad uit uw midden wegdoen.*

Hij kon niet anders dan van haar scheiden en dat was ook zijn plan. Maria hing dus een scheiding en beschuldiging van overspel boven het hoofd. Haar positie zou in de maatschappij onmogelijk worden. Het is nogal wat: op je vijftiende een onwettig kind op de wereld zetten en de rest van je leven met de nek aangekeken worden en je kind een toekomst geven in vernedering en zonder hoop. Gedood worden was misschien barmhartiger. Wij hebben heel wat meer informatie dan haar dorpsgenoten. Wij hebben het verslag van Lukas.

In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, waarvan de naam Nazareth was, naar een maagd die ondertrouwd was met een man, van wie de naam Jozef was, uit het huis van David; en de naam van de maagd was Maria. En toen de engel bij haar binnengekomen was, zei hij: Wees gegroet, begenadigde. De Heere is met u. U bent gezegend onder de vrouwen. Toen zij hem zag, raakte zij in verwarring door zijn woorden, en zij vroeg zich af wat de betekenis van deze groet kon zijn. En de engel zei tegen haar: Wees niet bevreesd, Maria, want u hebt genade gevonden bij God. En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de Naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen. Maria zei tegen de engel: Hoe zal dat mogelijk zijn, aangezien ik geen gemeenschap heb met een man? En de engel antwoordde en zei tegen haar: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwden. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden. En zie, uw nicht Elizabet is eveneens zwanger van een zoon, in haar ouderdom. Dit is de zesde maand voor haar, die onvruchtbaar genoemd werd. Want geen ding zal bij God onmogelijk zijn.

Maria zit in een lastig parket; een vreemde man geeft vreemde en grote beloften voor haar zoon. Een zoon die ze zeker niet verwacht. Ze heeft hetzelfde probleem als Zacharias; de wetten van de biologie verhinderen een zwangerschap. Maar anders dan Zacharias houdt ze een goddelijk ingrijpen voor mogelijk. Daarvoor krijgt ze een bevestiging, haar nicht is zwanger. Deuteronomium 22 zal haar zeker door het hoofd gespeeld hebben. Daarom getuigt het van grote moed dat Maria 'hineni' zei. Lukas 1: 38 *Maria zei: Zie, de dienares van de Heere, laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord. En de engel ging van haar weg. Maria lijkt*

deze ontmoeting niet met Jozef besproken te hebben, die is overrompeld als Maria zwanger blijkt te zijn.

Ze wist dat ze niet gestenigd zou worden, anders zou haar ongeboren zoon met haar sterven. Maar haar verdere leven zou sociaal verwoest zijn. Ze kon er eigenlijk op rekenen dat Jozef zich van haar zou ontdoen. Scheiden en schimpen stond haar te wachten. En toch 'hineni'.

Jozef, haar man, wilde haar onopgemerkt verlaten, omdat hij rechtvaardig was en haar niet in het openbaar te schande wilde maken. Na een droom lijkt Jozef zich verzoend te hebben met de situatie. Hij neemt Maria toch tot vrouw. De oproep voor de volkstelling kwam misschien niet eens ongelegen. Het betekende een barre voettocht voor de zwangere Maria. Daaruit blijkt dat ze een sterke vrouw was. O ja, die ezel, die hebben wij erbij verzonnen. Maar de reis was ook een manier om scheve blikken en achterklap in Nazareth te ontlopen. Een langer verblijf in Bethlehem was een emotionele rustperiode. ■